

ÚSPORY, SPOŘICÍ ÚČTY, TERMÍNOVANÉ VKLADY

ZÁKLADNÍ POJMY

Finanční investice – vklad peněžních prostředků do nástrojů finančního trhu za účelem jejich **zhodnocení**, tedy zvětšení objemu.

Úspory – část příjmů, které domácnosti neutratí hned, ale odloží na **pozdější použití**. Ačkoli i úspory lze málo zhodnocovat, například na spořicímu účtu, v jejich případě jde primárně o **bezpečí, vysokou likviditu** (mám peníze rychle k dispozici), **rezervu** a **minimální riziko jejich ztráty**.

Vhodné produkty – produkty finančního trhu, které řadíme spíše mezi úspory, tedy s nízkým rizikem, patří sem hotovost, běžné účty, spořicí účty, termínované účty.

Složené úročení – úrokové výnosy se pravidelně připisují k jistině a dále se úročí. Úroky vydělávají další úroky.

30 % z příjmů – současné teorie uvádí, že až 30 % z příjmů domácnosti by mělo být použito na úspory (rezervy) a investice.

Zdanění – výnosy z úroků jsou zdaněny 15% daní z příjmů fyzických osob.

Výše rezervy – obecně se uvádí, že každý by měl mít rezervu ve výši minimálně tří až šesti měsíčních příjmů.

Hotovost – nejen s ohledem na možné výpadky proudu je vhodné mít doma hotovost alespoň ve výši jednoho měsíčního příjmu.

Inflace – zjednodušeně lze říct, že inflace znamená znehodnocení peněz. Při inflaci dochází k růstu průměrné cenové hladiny. Pokud se například zvýší množství peněz v ekonomice, peníze ztrácejí hodnotu a prodejci následně zdražují, aby za své produkty získali stejnou reálnou hodnotu.

Kumulovaná inflace – sleduje celkovou inflaci za delší sledované období (několik let). Zde je nutné si uvědomit, že zde dochází k uplatnění principu složeného úročení. Kumulovaná inflace vyjadřuje, o kolik se celkově zvýšila cenová hladina ve srovnání se začátkem sledovaného období.

1 Zkratky za procenty

U finančních produktů se za symbolem % často uvádějí různé zkratky. Ty nám říkají, jak často se úrok z částky počítá, a tedy připisuje. Přiřaďte zkratky ke správnému období. Pomoci vám může doslovné označení období v závorce.

p.d. (per diem)	denní úročení
p.q. (per quartale)	čtvrtletní úročení
p.a. (per annum)	roční úročení
p.m. (per mensem)	měsíční úročení
p.s. (per semestre)	půlroční úročení

2 Srovnání spořicíh účtů

Spořicí účet je bankovní produkt, který je vhodný k uložení volných finančních prostředků (úspor) s vyšší úrokovou sazbou než u běžného účtu. Výhodou je, že peníze zůstávají neustále dostupné (likvidní) a lze je kdykoli převést na běžný účet nebo vybrat, což z něj dělá ideální nástroj pro tvorbu finanční rezervy.

Pro rychlou orientaci na trhu využijte online srovnávačů spořicíh účtů. Takové srovnávače naleznete například na:

<https://www.mesec.cz>

<https://www.finance.cz>

<https://www.penize.cz>

Projděte si podobné servery (výše) a odpovězte na následující otázky.

A) V jakém rozsahu nabízí banky úroky na spořicíh účtech?

.....

.....

B) Existuje limit v podobě minimálního vkladu? Pokud ano, upřesněte.

.....

.....

C) Existuje limit v podobě maximální částky na spořicím účtu? Pokud ano, upřesněte.

.....

.....

Pojištění vkladů

Vklady v bankách nebo družstevních záložnách jsou pojištěny ve výši 100 %, maximálně však do ekvivalentu 100 000 EUR dle aktuálního přepočtu Kč/EUR.

3 Složené úročení

Doplňte následující tabulku. Vypočítejte složené úročení během 4 let v případě, že jste uložili na spořicí účet částku 200 000 Kč při ročním úročení 4 %. Zároveň si uvědomte, že z připsaného úroku je vám sraženo 15 % jako daň z příjmů fyzických osob. Tuto daň za vás odvede banka, proto se o nic již starat nemusíte. Pro účely tohoto příkladu zaokrouhlujeme připsaný úrok ponížený o daň na celá čísla podle matematických pravidel.

	Částka na začátku úrokového období	Připsaný úrok ponížený o daň	Částka na konci úrokového období
2025	200 000		
2026			
2027			
2028			

Z výše uvedeného příkladu vidíme jasně, jak složené úročení funguje. Nicméně pokud bychom tak chtěli počítat například úložku na 20 let, bylo by to poněkud zdlouhavé. Proto máme k dispozici vzoreček:

$$K_n = K_o \left(1 + \frac{i(1-d)}{m} \right)^n$$

K_n ...budoucí hodnota kapitálu, splatná částka

K_o ...současná hodnota kapitálu, jistina

d ... srážková daň z úroků

i ... roční úroková sazba

n ... počet úrokových období, po které byl kapitál uložen

m ... frekvence úročení (tedy kolikrát jsou úroky připsovány do roka);

$m = 1$, úročení 1× ročně, $m = 2$, úročení 2× ročně, tedy pololetně, $m = 4$, úročení 4× ročně, tedy čtvrtletně

Nyní vypočítejte stejný příklad pomocí vzorce. Výslednou částku zaokrouhlete na celá čísla podle matematických pravidel.

.....

Poznámka: Výsledná částka podle vzorce je vyšší. Stalo se to díky zaokrouhlování podle zadání v jednotlivých letech. **Vidíte, jak veliký vliv ve světě financí má zaokrouhlování na výslednou částku?**

Vypočítejte tentýž příklad, ale nyní uvažujte úročení měsíční, které je v praxi běžné. Vklad 200 000 Kč na 4 roky, úrok 4 % p.a., zdanění úrokových výnosů 15 %. Pro zjednodušení neuvažujeme žádný vklad ani výběr během této doby.

.....

Bonusová informace: Výše finančních prostředků na spořicí účtu se může měnit každý den. Zákazníci si mohou vkládat a vybírat peníze, jak potřebují. Proto je běžnou praxí úročení denní. Banka **každý den spočítá denní úrok** z aktuálního zůstatku, na konci měsíce **sečte denní úroky**, z výsledku strhne **15% daň** a **čistý úrok připsá na účet**.

4 Termínovaný účet

Termínovaný účet/vklad je bankovní produkt, při kterém se klient zavazuje uložit své finanční prostředky na předem sjednanou dobu (např. měsíce, roky) s tím, že je po tuto dobu nesmí vybírat. Za to má garantovaný výnos bankou v podobě fixní (neměnné) úrokové míry. Úročení tohoto vkladu bývá vyšší než u klasického spořicího účtu. Je vhodný pro dlouhodobější úspory, pokud klient ví, že peníze nebude potřebovat, a chce je bezpečně zhodnotit.

Vaše babička má 400 000 Kč. Bojí se investovat, a proto vás požádala, abyste jí vybrali na trhu vhodný termínovaný vklad s dobou uložení ideálně na 2 roky. Jaký produkt byste jí doporučili?

A) Název společnosti:

B) Výše úroků / období:

C) Vypočítejte, jak vysokou částku si babička po 2 letech převede na běžný účet.

.....

5 Komplexní úloha

Představte si, že máte k dispozici **100 000 Kč**, které chcete uložit na dobu **3 let**. Vaším úkolem je porovnat různé způsoby uložení peněz a rozhodnout, **který z nich je nejvhodnější**. V úvahu berte výhody a nevýhody zvažované možnosti, nominální a reálné zhodnocení. Při výpočtu reálného zhodnocení uvažujte také kumulovanou míru inflace za 3 roky 4,5 %. Při výpočtu si pomozte vzorečkem pro složené úročení, viz výše.

Nápověda: Reálný výnos je výnos očištěný o inflaci. K výpočtu **reálné hodnoty peněz** při úvaze kumulované inflace (inflace za sledované 3 roky) použijte tento vzorec:

reálná hodnota = nominální hodnota peněz / (1 + (kumulovaná inflace / 100)), tedy

$$\text{reálná hodnota} = \text{nominální hodnota peněz} / 1,045$$

K dispozici máte 3 varianty uložení peněz.

Varianta A: Spořicí účet	Varianta B: Termínovaný účet	Varianta C: Peníze doma
Úroková sazba: 3,5 % p.a.	Úroková sazba: 3,0 % p.a.	Úroková sazba: 0 %
Úrok není po celou dobu garantován	Úrok je pevně daný po celou dobu 3 let	
Daň 15 % z úrokových výnosů	Daň 15 % z úrokových výnosů	

Vyplňte následující tabulku:

	Spořicí účet	Termínovaný účet	Peníze doma
Nominální hodnota na účtu po 1 roce			
Nominální hodnota na účtu po 3 letech			
Garantovaný výnos A/N			
Reálná hodnota celkové částky na účtu po 3 letech, tedy po očištění od inflace			
Výhody / Nevýhody			

6 Kvíz: Vyznáte se ve spořicích produktech?

Kvíz vznikl pod záštitou Garančního systému finančního trhu.

<https://1url.cz/VJf4D>

